

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem i pocztą rocznie marek 360, półrocznie marek 180, kwartalnie — mk. 90, miesięcznie mk. 30

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz tytułu lub jego miejsce na 1-iej stronie Mk. 10, w tekście Mk. 12,50 po tekście—reklamy Mk. 7,50. Nekrologi Mk. 5. Zwyczajne Mk. 5. Drobne 50 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblńska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 7—8 w.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmuje Kancelaria w Sosnowcu przy ul. Dęblńskiej 1. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 2.00 (Na G. Śląsku 50 fen.). SOSNOWIEC, sobota dnia 30 października 1920 roku Nr. 250 Rok XV

KINO „ZACISZE”
od 27 Października do 2 Listopada
W „pułapce”
atrakcyjny dramat w 5-ciu częściach ze znakomitym **Rene Cresté**
II epizod bohaterkiej opowieści p. t. Nowa misja „Judexa”

Kino-Oazo
Dzisiaj i dni następnych
VI serja obrazu p. t.
Tajemnice Nowego Yorku
UWAGA!
Każda serja stanowi oddzielną całość.

Kino Stinks
Od wtorku 26 go do 31 go paździer. włącznie
3-ia serja
Władczyni świata
p. t. RABBI Z KUHAU FU
dramat w 6-ciu aktach w roli głównej Mia May
UWAGA! W niedziele i święta kasa otwarta od 3-iej po południu
Przedstawienie na seansy 3 i pół — 5 i pół i od 6 i pół — 9 i pół

Jeszcze o Spaa.

II.

Zaprotestował jednak bardzo żywo p. Władysław Grabski, gdy zażądano od niego w Spaa wolnej ręki dla koalicjantów w rozstrzygnięciu sprawy Śląska Górnego.

We wszystkich swych ustępstwach poprzednich p. Grabski trzymał się jednakże ściśle ram traktatu Wersalskiego, nie sprawiła mu też trudności obrona Śląska, o którego losach miał i będzie musiał zdecydować plebiscyt miejscowej ludności.

Tak samo nie zgodził się p. Grabski na ostateczne oddanie linii kolejowej Grodno-Wilno litwinom, przekazując linię tę chwilowo we władanie litewskie, podkreślił mocno cele strategiczne tego faktu. Przesunięcie bowiem wojsk naszych do granic dawniej Kongresówki nie miało przesądzać wcale o naszych wschodnich granicach.

Jak widać z uwag powyższych p. Grabski poczynił ustępstwa tylko w zakresie tych spraw, o których i tak ostatecznie miała zdecydować koalicja, rzeczywiste jednak ustępstwa, jakich zażądano od

niego o sprawie Śląska Górnego, nie zostały przezeń poczynione.

Tu zapamiętać należy że wzamian za ustępstwa poczynione przez Grabskiego, koalicjanci przyrzekli swą pomoc Polsce.

Francja udzieliła nam pomocy rzeczywistej przez przysłanie generałów i oficerów, którzy współdziałali w opracowaniu planów walki z bolszewikami, Francja interwenjowała energicznie w Gdańsku w chwili czynienia nam przeszkód ze strony Towera i Niemców gdańskich przy wylądowaniu amunicji, zakupionej jeszcze przez prezydenta ministrów Skuśkiego w Salonikach.

Anglja natomiast wbrew uroczystemu przyrzeczeniom nie pospieszyła nam z pomocą.

Dziwić się więc należy, że dziś Anglja w notach do rządu polskiego powołuje się na polskie przyrzeczenia w Spaa. Polska dziś żadnych tego rodzaju zobowiązań nie ma, Polska już przeszła okres niemowlęctwa politycznego, ażeby bać się pogroźek niańki i to pogroźek zupełnie niesłusznych.

Polska, która mężniej z dnia na dzień, która położyła tyle zasług dla Europy w obronie jej cywilizacji i kultury, nie stanie się tak naiwną, ażeby dotrzymywać jednostronnych zobowiązań.

Polska znajdzie w sobie dość mocy, ażeby się uchronić od szantaży politycznych, jaką zastosować by chcieli niektórzy politycy zagraniczni. Polska nie będzie obawiała się biczyka, jakiby chcieli nam przygotować egoistyczny politycy. Rząd polski przypominał to wszystkim w swej nocie Rządowi Sprzymierzonym.

Tak więc rzekomo ustępstwa w Spaa, uczynione przez p. Grabskiego, a za które pociągają go do odpowiedzialności niektóre pisma, a szczególnie głośny krzykliwy „Krakowski „Kurjer Ilustrowany”, w niczem, jak widzimy, nie zaszkodziły interesom Polski, a przeciwnie dały okazję nam do zadokumentowania że Polska lekceważyła się nie pozwoli.

S.F.

Kryzys prasy prowincjonalnej.

Kilka miesięcy temu zamieszciliśmy na łamach „Kur. Zagł.” artykuł, zaznaczając ciężkie położenie prasy prowincjonalnej i jednocześnie z tego względu apelując do rządu, aby prasie prowincjonalnej nie dał upaść.

Od tej chwili marka spadła, drożyzna wzrosła. Stan prasy prowincjonalnej bardzo się pogorszył. Poszedł w górę papier, poszła w górę robocizna, zmalały ogłoszenia i — zmalały zamówienia drukarskie.

Dowodem marnowania się dzisiaj prasy prowincjonalnej są jej periodyczne wydawactwa bez krwiste, bez impulsu, małe, słabe i rachityczne, wyjąwszy kilka albo zasobniejszych, posiadających swoje gmachy i drukarnie, albo subsydjonowanych

czyto przez partje, czy to przez grono ludzi dobrej woli. Na te ostatnie zasługi trudno dziś prasie prowincjonalnej rachować. Ludzie idealni są raczej w frazesie, aniżeli w czynie. Ideę uznają, jako taką — inna rzecz podtrzymywanie tej idei — wiedzy nie masz dobrodziejów sprawy publicznej, mimo, że za taką wielu uznaje istnienie prasy prowincjonalnej. I uznaje słuszenie, choć są zdania, o ironjo, pewnych inteligentów, którzy starali się nas przekonać, że prasa prowincjonalna właściwie potrzebna nie jest, skoro mamy stołeczną. Tym inteligentom o zadaniach prasy prowincjonalnej szerzej odpowiemy na innym miejscu, tymczasem zaznaczymy tylko, że prasa prowincjonalna jest potrzebna, choćby już tylko jako regulator opinii, jako kontroler stosunków miejscowych, nie mówiąc już o kierunku politycznym i wpływach oświatowo-kulturalnych.

Ale, mamy wrażenie, że dziś na prowincji, wyjąwszy kilku jednostek — nikt tego nie rozumie, choć, gdy zachodzi konieczna potrzeba, do dziennika ten i ów zwraca się. Ogół danych środowisk, a więc czy to ziemi kieleckiej, czy kaliskiej czy kujawskiej, sądząc po piśmiech, tyle zdaje się rozumie potrzebę piśmie miejscowych co np. nasze Zagłębie.

A Zagłębie, prócz garstki ludzi, którzy jako tako starają się podtrzymać prasę miejscową już to przez prenumeratę, już to przez roboty drukarskie — na ogół biorąc mało się o nią troszczy.

Środowiska polskie różnych okolic nie wiele się różnią co do charakteru. Wszędzie panuje mniej lub więcej analfabetyzm a dalej z tem związana u nas wogóle mała poczytność tak dzienników jak i broszur. Ci co mają pretensję do inteligencji, lub są nią wrzeczcie mało zwracają uwagi na dziennik najbliższy sobie, stawiając mu natomiast wysokie wymagania należytej obsługi miejscowego środowiska. Już pisaliśmy o tem, że dziennik dałby to, gdyby na to miał.

Jeżeli w danym środowisku utyka się na miejscową prasę, to samo społeczeństwo temu jest winno, nie podtrzymując prasy należytej. Cóż jednak temu się dziwić ostatecznie, jeżeli ta sama nieomal historia dzieje się z prywatnym szkolnictwem. Obie te placówki dziennikarstwo i szkolnictwo na prowincji wiada ciężki żywot.

nie mogąc się utrzymać z braku poparcia szerszego.

Z doświadczenia i ze znajomości stosunków różnych środowisk — śmiało twierdzić możemy — prasa prowincjonalna traktowana jest po macoszemu przez miejscowe środowiska społeczne, wyszukujące bezwzględnie siły i talent każdego publicysty, zapominając przytem, że tych zdolności, tych talentów jest mało, że na dziennikarzu ciąży wysoka odpowiedzialność i że wskutek tej odpowiedzialności nie każdy bodaj dobry publicysta może być redaktorem choćby najmniejszego dziennika.

Możemy dziś twierdzić śmiało, że prasie prowincjonalnej grozi — zanik.

c. d. n.

J. m—ski.

W sprawie biura prasowego Nacz. Dow.

Otrzymałmy z biura prasowego, komunikat Min. Spraw wojskowych z posiedzenia komisji sejmowej, który głosi, co następuje:

W trakcie rozpraw w przedmiocie powołania do życia działalności naczelnej kontroli wojskowej, minister Sosnkowski złożył oświadczenie, które części, odnosząca się do działalności biura prasowego naczelnego dowództwa, brzmi następująco: „W celu podjęcia działalności publicznej, ponieważ chodzi w niej o rehabilitację honoru oficera polskiego:

Co się tyczy meritum sprawy kontroli biura prasowego Naczelnego Dowództwa, przeprowadzonej komisjonalnie przez O. M. K. W. przedstawia się ona w sposób następujący: Data 26 sierpnia 1920 r. nadszedł do oddziału Naczelnej Kontroli Wojskowej list pisał dr. Jędrzejko, zawierający oskarżenie Biura Prasowego Naczelnego Dowództwa o propagandę niepatriotyczną i o nadużycia finansowe, wraz z prośbą o do konsekwentnej rewizji w tymże biurze. Nadeszło również pismo z Prezydium Rady Ministrów, żądające składowania sprawy i wyjaśnienia w związku z interpelacjami, złożonymi na ROP.

Data 1 września 1920 r. nadeszło dodatkowe pismo p. Jędrzejko, potwierdzające i rozszerzające poprzednio postawione zarzuty Szef Oddziału Naczelnej kontroli wojskowej zażądał na podstawie tych zarzutów za moją wiedzą przeprowadzenie kontroli, powierzając je komisji pod przewodnictwem ppłk. Krynickiego złożonej z ppłk. Braurajna mjr. Sobotkowskiego. Nadto zwrócił się z własnej inicjatywy do r. Marszałka Sejmu o wskazanie rzeczoznawców do kontroli księżek, których też pan Marszałek Sejmu wskazał w osobach p. p. Swidy i kontrolera księ-

Abecadło dla dorosłych.

Ciąg dalszy

Eros chce rozkochać Psycho rotyną palną młwkę... h, westchnienie poszło ciche: den dam — daj „Miljonówkę“.

Forda troskił W górę główek! ortury pohał trzeba kols... undaj, sobie „Miljonówkę“ — rasobliwość zniknie z ciota...

Gdy się bieda gnębi brobie, dy ostatnie masz już stówki, bra złota oska na cię, dzie losują „miljonówki“.

Henryk Hieronim, Hilary ardo dra dziś w górę główek! cła też jest pełna wiary... ural! Promja „Miljonówki“.

d. c. u.

Z Górnego Śląska.

Kanclerz Rzeszy o G. Śląsku.

BERLIN. (wl). Srodowe posiedzenie parlamentu zagalil mo wa obszerna kanclerz Rzeszy Febrenbach, nadzieje, ze pełna mozola praca parlamentu będzie biogolawienstwem dla państwa potkreślił ze nowe warunki podyktowane Niemcom mają na celu wykreślienie ich z Isby potęgowch i walecznych narodów „Pozostanowiono nam nędzne wojsko policyjne które zaledwie zdolne jest zaprowadzić spokój wewnątrz państwa. Los nasz cięży nam bardzo. Zegranicz mogłaby nam oszczędzić zimnych szyderstw. Po wszystkim co Niemcy wycierpieli mają one jednak zawsze prawo upominać się o szacunek u narodów. Sytuacja nasza jest taka; militarne jesteśmy złamanii, politycznie uciwzenia, gospodarczo-walczymy Niemiecki militarizm już nie istnieje i nie należy demaskować go w zamierze ukrycia własnego. Omawiając sprawę G. Śląska kanclerz Febrenbach zaznaczył „Los G Śląska nie jest jesze zdecydowany Polska obłędna śada większości (?) stara się najbrutalszymi środkami pozyskać ta stara niemiecka posiadłość (!?) Wszystkie silly wyteka się ażeby przeszkodzić bezplywowemu roztrzygnięciu (Czy nie daloby się to zastosować do niemców ? Red) Do mocarstw sprzymierzonych kieruje się żądanie by od każdego gwałtu bronili ludność Mamy nadzieje, ze mieszkańcy G Śląska wierai pozostaną on stwu swemu (A my w to wątpimy Red) Uwzględnimy też osobliwe stosunki na G Śląsku Parlamentowy przedstawiony będzie projekt prawa o samorządzie który da samodzielność górnośląskiej ludności (czy nie zapózoć? Red) w łączności z państwem związkowym i da prawo określenia tej samodzielności. Co górnoślązacy powinni mniemaa o obietankach polskich sami wiedza... (A co powinni radzić o niemieckich obietankach — my wiemy Red)

Znowu nowy skład broni.
GLIWICE. (wl). Wczoraj urządzono w Taciszowie (w Gliwickiem) poszukiwania za bronią. U pewnego Niemca znaleziono jeden karabin maszynowy i 8 karabinów.

200 tanków na Górnym Śląsku.
PARYŻ. (wl). Dziennikowi „Petit Parisien“ donoszą z Mouguncji. Francuskie wojska okupacyjne na Górnym Śląsku mają otrzymać konieszczy materjal wojenny, aby natychmiast zdusić mogły każde zaburzenie. Do Bytomia dostarczono 16 tanków, tak samo do innych miast górnośląskich. Chwilowo mają wojska francuskie na Górnym Śląsku przeszło 200 tanków.

Poszli w odstawkę.
OPOLE. (wl). Do tak zwanej parytetycznej Rady przy bocznai przy Miedzysciuzniczej Komisji wyslali Niemcy mieday ianem i landrata Brockhusena (wzschalcemca) z Tarn. Gór i radcę szkolnego Szcypotka (centrowca) z Mikołowa. Komisja Miedzysciuznicza sie zgodzila się na ich wybór, uzasadniając, ze obaj panowie są urzednikami.

Francuzi o obietankach niemieckich.
LYON. (wl) Jak komunikuje „Tempe“ w Berlinie sądzą mimo wszystko, ze wynik plebiscytu na G. Śląsku będzie dla Niemiec niekorzystny. Niemcy usiłują obecnie wpływać na ładność polską. przyrzekając jej samorząd.

Kanclerz Rzeszy o G Śląsku.
BERLIN (wl) Parlament niemiecki rozpoczął dziś obrady nad sprawami gospodarczemi. Przy tej s osobności kanclerz Rzeszy wygłosił mowę w której poruszył także sprawę G Śląska. Mieday ianem powiedział Wclaz jeszce nie znamy granic Rzeszy niemieckiej.

Jeszce jeden niemiecki skład broni.
PSZCZYNA (wl). W poniedzialek przeprowadzono u pewnego tutejszego wzschalcemca poszukiwania za [bronią. Zaaleziono trzy skrzynie z rewelwami.

Sprawa górnośląska w parlamencie angielskim.
LONDYN (wl). W angielskiej Isbie gmin partia robotnicza wniosła zapytanie do rządu w sprawie wyjaśnienia polozenia na Górnym Śląsku i odroczenia głosowania ludowego.

Libawa atakowana.
LIBAWA. P.A.T. biuro prasowe w Rydze donosi z Kowna: Zeligowski atakuje w kierunku Kowna. Miasto ewakuowane. Bolszewicka misja wyjechała.

Besarabja dla Rumunii.
PARYZ. Haaas. P.A.T. Dziś po południu w ministerstwie spr. zagr. została podpisana umowa przez

mocarstwa sprzymierzone i Rumunję przyznająca Besarabję Rumunii, Rosja będzie zaproszona do podpisania powyższej umowy, gdy w Rosji będzie ukonstytuowany Rząd uznany przez państwo koalicji. Szczegóły wykonania będą przekazane Lidze Narodów.

Możliwość strajku.

WARSZAWA (wl.) Kur. Warsz. donosi: Pracownicy instytucji miejskich użyteczności publicznej wymówili pracę od dnia 1 listopada (wodociagi, kanalizacja, elektrownia, gazownia, tramwaje). Skutkiem tego w Warszawie może się rozpocząć od 1 strajk. W sprawie żądań toczą się układy przedstawicieli minist. pracy i magistratu z jednej strony z a delegatami z drugiej. Stow. Sam. Społ. już dziś przygotowuje się do zaradzenia ciężkim chwilom, mogącym spaść na stolicę.

Werbunek niemców.

WARSZAWA. P.A.T. „Naród“ podaje: Nadeszły wiadomości, że Litwa etnograficzna wzmocniła werbunek niemców oprócz tego rząd Kowieński zarządził od 18-27 lat z oficerów pobór do 35 lat.

Manifestacja o charak. row.

HORSEA. P.A.T. Ciało zmarłego burmistrza m. Cork przywieziona do Irlandji. Manifestacje, które się wywiązały w czasie pogrzebu przybrały charakter jawnie rewolucyjny.

Konfiskata towarów.

MOSKWA. P.A.T. Angielski torpedowiec zatrzymał na Czarnym morzu okręt włoski wiozący towary dla Rosji sow. do Noworosyjskiej, Towary skonfiskowano.

Uznanie Estonji i Łotwy przez Entente.

RYGA. Oczekują tu w dniach najbliższych uznania de jure Estonji i Łotwy przez Anglę i Włochy.

Joffe w Rydze.

MOSKWA. (PAT.) Wiadomości biuro prasowe donosi: Joffe wystosował do przewodniczącego delegacji pokojowej Dabackiego depeszę, że przybędzie z początkiem listopada do Rygi.

sjach gospodarczych, ze księgi prowadzone systemem buchalterji podwójnej; nie mają stwierdzenia ilości stron; są jednak paginowane; (7)

Śladów jakichkolwiek nadużyć w księgach ani w całej rachunkowości nie stwierdzono.
4) Stwierdzono nadto, że wnioszek komisji o niezgodności liczb wykazanych przy administrację Kurjera Polskiego liczbami numerów tego pisma wskazanymi w rachunkach Biura prasowego, wynika z niedokładnych obliczeń i błędnych cyfr podanych omyłkowo przez kontrolera ppik. Krynickiego.

5) Ze przy zamawianiu czysopism Biuro prasowe stosowało się do rozkazu Naczelnego Dowództwa nr. 40 67 11 L.8.8 wydanego przez Szefa Generala Hallera oraz odpowiednich zapotrzebowań Dowództwa Armji.

6) Ze przy wielkiem zakresie działalności, wmożeniu inwentarza, Biura i stałem powiększeniu się jego egzad, stan rachunkowości prowadzonej przez buchaltera Jezierskiego pomimo braku odpowiednich instrukcji, jakichkolwiek karygodnych zaniedbań lub niedokładności nie wykazuje.

Wobec powyższego: niedopatrując się w czynnościach kpt. Kadz-m-Bandrowskiego i buchaltera Jezierskiego zarzucanych im nadużyć służbowych wnieśli aszcelny prokurator wojskowy w myśl § 400 T.K.P. oraz zgodzić w wiołektem sadu polowego Naczelnego Dowództwa nr. K. 76 20 T. o umorzenie postępowania sądowego przeciw kpt. Juljuszowi Kadz-m-Bandrowskiemu i buchalterowi Wclawowi Jezierskiemu.

W związku z wynikami dochodzeń, które ujawniły, że księgi buchalteryjne w Biurze prasowym są prowadzone w należytym porządku, szef sztabu generalnego jako władza przełożona poczyni odpowiednie kroki służbowe.

w. x. J. Walach
Kierownik Wydz. H-go Ssi.

Przec z ciemnotą!

Wkrzeszone Państwo Polskie musi być swój oprzeć na światłym i uświadomionym obywatelu, on bowiem posiada całą władzę rządu krajem i decydowania o jego losach.

Jest to wielki obowiazek, który wielkiego wymaga przy gotowania, a tymczasem w kraju pleni się analfabetyzm i brak świadomości narodowej i obywatelskiej.

Nadchodzi okres zimowy, okres zmniejszonej pracy dla rolnika. Te wolne zimowe godziny poświęćcie obywatele na naukę. Rzućcie przecz falszywy wetyd i bierzcie do ręki gazety i książki, a kto jeszce nie umie czytać, to mu powiedziecie, niech garnie się do elementarza.

W całym kraju Wydział Oświaty Pozaszkolnej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje zimowe wieczorne Kursy dla analfabetów po szkołach. Obywatele, którzy już znacnie dobrodzieli z nauki, zachęcajcie innych do korzystania z okazji. W ciągu paru zimowych miesięcy, każdy chętnie garnący się do pracy, zdobędzie u mijejtaość czytania, pisanie i rachunków bez czego dzisiaj jest poźmiewiskiem wśród swoich i obcych.

Obywatele. Jesteście gospodarzami kraju, a gospodarz musi być światłym i rozumnym, aby nie popełniał błędów w gospodarce.

Zapisujcie się na wieczorne Kursy, twórzcie je sami tam, gdzie ich nie będzie.
W.O.P.

TELEGRAMY.

Dla żołaterzy.
TORUN.Pat.Magistrat m Torunia w celu przyjścia z pomocą z demobilizowanym żołnierzom powołał do życia specjalne biuro pośrednictwa pracy i zarezerwował pewną liczbę miejsc dla wykwalifikowanych iniewykwalikowanych wojskowych.

O korytarz gdański.
GDANSK. P.A.T. Dzi siejszy „Danziger Zeitung“ donosi z Paryża, że delegacja gdańska wystąpiła z programem do Rady ambasadorów, aby mogła brać udział w toczących się w Paryżu obradach w sprawie korytarza gdańskiego.

Rada ambasadorów zgodziła się na udział dwóch delegatów w charakterze rzeczoznawców z głosem doradczym. Wskutek tego wzięli oni już udział na posiedzeniu w powyższej sprawie.

Kowno atakowane.
LIBAWA. P.A.T. biuro prasowe w Rydze donosi z Kowna: Zeligowski atakuje w kierunku Kowna. Miasto ewakuowane. Bolszewicka misja wyjechała.

Besarabja dla Rumunii.
PARYZ. Haaas. P.A.T. Dziś po południu w ministerstwie spr. zagr. została podpisana umowa przez

Wniosek w sprawie wileńskiej.

WARSZAWA (P.A.T.) Komisja do spraw zagranicznych uchwaliła ustaloną przez Komitet redakcyjny wniosek w sprawie Wileńskiej w brzmieniu następującym: Sejm stwierdza że wobec położenia, utworzonego na północno-wschodniej granicy Polski koniecznym warunkiem ułożenia się stosunków pokojowych na tej granicy jest szybkie i ostatecznie załatwienie przynależności państwowej ziemi wileńskiej, że ludność tych ziem jest w znacznej większości polską i wielokrotnie wyrażała swą wolę zjednoczenia się z Rzeczpospolitą Polską; Kierowani jednak dążeniem ustalenia swych granic państwowych nie tylko siłą oręza lecz możliwe jest porozumienie się z sąsiadami, a przede wszystkim z wolą ludności; Sejm wzywa rząd, by uczynił wszystko dla umożliwienia ludności wileńskiej, jaknaj-

szybszego i usuwającego wszelką wątpliwość ostatecznego wypowiedzenia się w sprawie połączenia się z Rzeczpospolitą Polską w jedną całość państwową. W końcu przyjęto większość głosów na wniosek posła Czernieckiego dodatkową rezolucję: Następnie Sejm oświadcza, trudność stworzenia ustroju państwa węgla ziem wileńskiej i utworzenia tam administracji tymczasowej nie prowadzi do połączenia jej z Polską, natomiast grozi nowymi konfliktami międzynarodowymi i podkopuje ustalone traktatem ryskim granice Polski. Sejm wzywa rząd, by próbom tego rodzaju zapobiegać na ziemiach ustalonych traktatem ryskim oraz zajętych przez wojska polskie natychmiastowo wprowadzić normalną administrację polską integralnie łącząc te ziemie z Rzeczpospolitą.

Powstańcy w Zachodniej Syberji.

PARYŻ. (PAT.) Z kół rosyjskich komunikują o powstaniu Zachodniej Syberji. Powstanie rozpoczęło się na stepach Kirgiskich, do powstania przyłączyli się kozacy Orenburscy pod wodzą Szczerbakowa, następnie ruch rozszerzył się w kierunku południo-wschodnim.

Przeciwko władzom sowieckim wystąpiły zbrojne oddziały generała Prami-

ca; które w swoim czasie po klęsce adm. Kołczaka ukryły się w górach Atłajskich. Do powstania przyłączyli się również kozacy Syberyjscy oraz ludność włościańska. Obecnie ruch powstańczy ogarnął również okręg Bernaulski. Powstańcy zajęli Achrubin Sjemopłatyńsk, Pietropawłosk i Omsk. W rękach znajdują się okręgi Tobolski, Tomski i Siemipłatyński.

Dowody przeciw Niemcom.

POZNAN, 29 X. (PAT.) „Kurjer Poznański” w dzisiejszym numerze ogłasza dokumenty poręczone przez posłów polskich Zamojskiego i Paderewskiego rządowi francuskiemu w Paryżu. Z dokumentów tych wynika, że rząd niemiecki przygotowywał i przygotowuje zbrojne objęcie Górnego Śląska spodziewając się, że plebiscyt wypadnie na korzyść Polski.

6 ty korpus (Wrocławski) był już przygotowany do pochodu na Górny Śląsk.

Zajęcie Winnicy.

PARYŻ, 28 X. (PAT.) Po dziesięciodniowych walkach wojska ukraińskie zajęły Winnicę, biorąc do niewoli 3,000 czerwonych gwardystów i ogromną zdobycz wojenną.

O rząd Sowietów.

KONIGSWUSTERHAUSEN, (PAT.) Radio. Do Londynu donoszą z Waszyngtonu, że sekretarz Stanu Colby zarzucił republikańskiemu kandydatowi na prezydenta Hardingowi, że uczynił on Leninowi propozycję co do uznania rządu sowieckiego. Amerykański komisarz w Rydze powiadomił rząd waszyngtoński, że Sanderlil był w Moskwie i tam w imieniu Hardinga konferował z Leninem. Harding oświadczył, że w całej tej sprawie nic nie wie.

Sowiety a Łotwa.

RYGA, 29 X. (PAT.) Łotewskie Biuro Prasowe donosi: Poseł rządu sowieckiego Ganecki wręczył łotewskiemu ministrowi spraw zagranicznych notę utrzymaną w ostrym tonie, w której wskazuje, iż rząd łotewski wbrew postanowieniom traktatu pokojowego popiera działalność wysłanników Wrangla. Rząd sowieckich oczekuje w tej mierze od rządu łotewskiego odpowiednich wyjaśnień.

Anglja zmienia traktat wersalski.

BERLIN, (wi.) Z Londynu donoszą: Angielski urząd handlowy ogłasza urzędowo: Rząd państwa Wielkobrytyjskiego zakomunikował rządowi niemieckiemu, że nie zamierza wykonywać prawa, przewidzianego mu na podstawie Traktatu Wersalskiego, a mianowicie: zaskwestrowanie wszelkiej własności obywateli państwa niemieckiego, znajdującego się w Wielkiej Brytanji. O ileby Niemcy dobrowolnie wykonali swe zobowiązania, wówczas Anglijcy nie zaskwestrują majątku nie tylko znajdującego się w bankach, ale i towarowego.

Rokowania handlowe Sowietów z Niemcami.

GDANSK, (PAT.) Z Rygi donoszą, że Krajin po wyjeździe z Londynu uda się do Berlina, celem podjęcia rokowań handlowych z Niemcami, Litwinów zaś zostanie wysłany w specjalnej misji do Chin.

Polska i Gdańsk.

GENEWA, (wi.) Havas donosi: Delegacja polska uporczywie domaga się przyjęcia propozycji ze strony Polski przez wolne miasto Gdańsk.

Niemcy skonfiskowali transport superfosfatu dla Polski.

WROCLAW, (wi.) „Breslauer Zeitung” w Nr. 295 podaje depeszę z Berlina następującej treści: W Bydgoszczy w swoim czasie Komisja niemiecka pertraktowała z Polakami co do zwrotu 200 niemieckich okrętów towarowych i parowców, które internowane zostały w okręgu Noteckim w czasie rewolucji. Podczas gdy w Bydgoszczy pertraktowano w tej sprawie, w porozumieniu z Rządem warszawskim, skonfiskowali Polacy 10 niemieckich statków, które znalazły się następnie w Gduńsku. Wskutek tego rząd niemiecki skonfiskował przeznaczony dla Polski transport superfosfatu ze Szwecji, które przybyły do Szczecina, ażeby w ten sposób wywrzeć nacisk na Polaków. (Ciekawe, że Niemcy upominają się o statki, należące do tej części kraju polskiego, która przez tyle lat była przez nich eksploatowana, a dziś wraca do prawych właścicieli i powinna chyba wrócić w należytem ekwipunku, a nie bez niego, gdy tymczasem tego, co zjagrabili nam w czasie okupacji — zwrócić nie myślą. Redj.)

123 miljardy dla Rzeszy

BERLIN. Ministerstwo finansów Rzeszy niemieckiej wypracowało i doręczyło parlamentowi projekt, który żąda 12 miliardów marek na pokrycie jednorazowych, nadzwyczajnych wydatków. Poza to żąda projekt 6 miliardów marek na wykonanie traktatu pokojowego i dalsze 4,7 miliardów na pokrycie niedoborów kolei żelaznych. Obrzybia ta kwota ma być uzyskana drogą podatkową. — Zatem długi Niemiec wrażliwa coraz więcej!

Rozjem ukraińsko-bolszewicki.

LWOW. Z frontu ukraińskiego donoszą, że dnia 21 bm. zawarty był czterodniowy rozjem między wojskami ukraińskimi i bolszewickimi. „Wpered” donosi ze Stanisławowa, że wiadomość w rozjemie na froncie ukraińskim odpowiada rzeczywistości.

Górnicy angielscy ustępują.

LONDYN. „Daily Express” donosi, że delegaci górników przyjęli kompromisowe załatwienie sprawy. Rząd przyznał natychmiastową podwyżkę w wysokości 2 szylingów dziennie. W dniu 1 listopada ma być praca na nowo podjęta.

Warunki Francji pomocy dla Wrangla.

PARYŻ Minister spraw zagranicznych zakomunikował w imieniu rządu przedstawicielowi gen. Wrangla p. Strava warunki na jakich Francja zgodzi się udzielić pomocy finansowej i militarnej Rządowi gen. Wrangla. Ważniejsze z tych warunków są następujące: zaniechanie agitacji monarchicznej, usunięcie żywiołów reakcyjnych z wśród członków Rządu, uznanie praw większości narodowych na terytorjum Rosji i sebranie Konstytuanty.

Sprawa -hr. Bohdana Ronikiera

Przed niedawnym czasem pisma warszawskie podały wiadomość, że Bohdana Ronikiera aresztowano zagrancą w celu oddania go władzom polskim. Blizsze szczegóły tej sprawy przedstawiają się tak następująco: Bohdan Ronikier wypuszczony

pod czas okupacji przez władze niemieckie w Warszawie na urlop dla poratowania zdrowia u. trzymał od polskich władz zgodnych przedłużenie tego urlopu do dnia 1 stycznia r. b. poczem winien był wrócić do kraju. Ponieważ tego nie uczynił prokuratora nassa w rodze dyplomatycznej zarządziła aresztowania Bohdana Ronikiera. Nastąpiło to podczas przelazdu tegoż z Włoch do Tyrolu Karabinierzy włoscy aresztowali go na pograniczu razem z żoną Hrabinią Ronikierową w krótko wypuszczoną na wolność natomiast Bohdan Ronikier pozostał w areszcie w Borsan. Sprawa wydania go w ręce władz polskich nie jest jeszcze ostatecznie załatwiona.

Wyższe nasze instancje sądowe rozważyła prośbę o rewizję sprawy Bohdana Ronikiera. Podane to wniosła jego rodzina dla rehabilitacji nazwiska.

Losy loterii państwowej.

Generalna Dyrekcja Polskiej Loterii Klasowej powierzyła Wydawnictwu „Kurjera Zagłębia” kolekturę 2 głoś Polskiej Państwowej Loterii Klasowej na Zagłębie.

Ciągnięcie klasy I-ej odbędzie się w dn. 16 i 17 listopada r. 1920. Cena całego losu do klasy I-ej wynosi marek 120, ćwiartka mk. 30.

Bilety całej i ćwiartki nabywać można w Administracji „Kurjera Zagłębia”, ul. Dęblińska 1.

Kto szuka szczęścia niechaj śpieszy do „Kurjera” i nabydzie los, byle prędzej, cały lub ćwiartkę.

W ciągnięciu klasy I wvgrane wynoszą ogółem 2,802,000. Kolekturę naszą polecamy uważać czytelników i przyjaciół „Kurjera”, prosząc ich o poparcie.

Kronika.

— Czyja wina? Od tygodnia na st. Sosnowiec W. W. przewieziono kilkadziesiąt wagonów kartofli, które maniawrują z miejsca na miejsce a o wysledowaniu i przewiezieniu ich na miejsce przeznaczenia nikt nie myśli. Dzisiejszej nocy wobec nie przykrycia ich i z powodu silnego mrozu kartofle zmarzły. Tymczasem biedna ludność biegnie od Ananasa do Kajfasza, łamiąc sobie kości przed magazynami, aby zdobyć kilka fantów kartofli, które w obec braku chleba są jedynym środkiem odżywczym, a tu pod bokiem całej wagony się marzną, czyż to nie zbrodnia? Gdzież właściciele tych kartofli i czy niema już kary na tych, którzy przez swoje niedbalstwo doprowadzają głód na tysiące ludności?

— (w) Z Urzędu Rozjemczego. Coraz więcej napływających skarg o lokatorów na właścicieli nieruchomości pod adresem Urzędu dla walki z lichwą i spekulacją, spowodowały tę Instytucję do skierowania spraw takich do Sądów, które zadecydowały przyspieszenie otwarcia Urzędu Rozjemczego, który zapoczątkował swoje czynności na odbyciu w dniu wczorajszym posiedzenia w pełnym składzie w lokalu Sądu pokoju. Posiedzenie odbyło się odczytaniem i zapoznaniem wydanego w swoim czasie dekretu o ochronie lokatorów, a rozpatrywaniem spraw rozpoczęło się jutro t. j. w sobotę o godzinie 4 p.p. w lokalu tegoż Sądu. Rozprawy i przyjmowanie skarg odbywać się będą co czwartki każdego tygodnia o godzinie 4 p.p.

— Konferencja polityczna. W niedzielę, dnia 31 października o godz. 3 popoł. odbędzie się w sali Stow. robotników chrześcijańskich w Sosnowcu przy ul. Kościelnej konferencja polityczna posła dra Falskowskiego dla członków i członkiń Narodowego Zjednoczenia Lud., ich sympatyków i wprowadzających gości.

Zarząd Zjednoczenia za naszym pośrednictwem uprasza swych członków miejscowych i zamiejscowych o liczny udział w zebraniu.

— Podejrzeni o napad.

Dnia 15 września rb. o godz. 5-aj popoł. został dokonany napad rabunkowy przez 2 ch niewiadomych bandytów uzbrojonych w rewolwery na przejeżdżających kupców na szosie prowadzącej z Siewierza do Zawiercia: Szpicberga Jadkę zam. w Zawierciu ul. Siewierska Nr. 38 i Ajzychowicza Mokska, zam. w Zarkach i Klizman Lewka zam. w Zarkach. W czasie napadu Klizman Lewek wyskoczył z farmanki usiłując zbiedz napastnikom za którym jeden zamaskowany bandyta wystrzelił raniąc go w prawy bok. Ranny Klizman uciekając w stronę Siewierza za podskokiem jadącego farmanką Gorgona Karola zam. we wsi Dobieszowice gm. Bobrowniki, który to ranny Klizmana odwiózł na post. Pol. Państw. w Siewierzu, gdzie po upływie kilku minut Klizman zmarł. Pozostałym zaś Szpicbergowi i Ajzychowiczowi srabowano 1000 Mk. Bandyci po dokonaniu rabunku zbiegli w niewiadomym kierunku. Rysopis bandytów: 1) lat około 25, wzrostu wysokiego, bez zarostu, kapelusz trązowy, bluza niebieska robocza fabryczna bosa, 2) wzrostu niskiego, zamaskowany chusteczką, ubranie czarne, czapka maciejówka, w kamizaszach czarnych.

W końcu września rb. zostali aresztowani podejrzeni o powyższy napad Sliwa Antoni zam. we wsi Niwka gm. Poręba i Urbańczyk Antoni zam. tamże, których osadzono w więzieniu w Będzinie. Sprawy skierowano do p. Sędziego Siedczego IV-go rew. w Sosnowcu. Siedztwo toczy się energicznie.

— Kradzież 1610 mk. Nieznani sprawcy popełnili kradzież z mieszkania Powąskiej Felicy zam. w Dąbrowie przy ul. Preczowskiej Nr. 6. Skradziono: 1610 Mk. pol. gotówka. Sprawy skierowane do Sędziego Siedczego I-go rew. w Dąbrowie.

— Posady nauczycielskie. Na obszarze b. Kongresówki brak w tej chwili około 400 sil nauczycielskich, aby uruchomić szkoły powszechne, które posiadają do tego wszystkie inne niezbędne warunki. Osobom, pragnącym ubiegać się o posady nauczycielskie, udziela informacji Biuro Pośrednictwa Pracy, prowadzone przez Sekcję Szkolnictwa Powszechnego Ministerstwa W. R. i O. P. — Warszawa Aljeje Ujazdowskie nr. 20, IV piętro.

Dr. HEJMAN
Choroby uszu, nosa i gardła

od 1—2 pp. i od 6—7 pp.

KOŁATAJA Nr. 10 1874

Rutynowany buchalter
na stanowisku zmieni posadę

łaskawe oferty pod „samodzielną” przyjmie Administracja Kurjera.

— Znow szmugiel pie niedźmi. Mieszkaniec Sosnowca Moric Konigsberg został przytrzymany przez E.O.I. któremu skonfiskowano 3,000 dolarów. Pieniądze te zostały wniesione do P.K.K.P. w Sosnowcu.

— Rejestracja uczniów. Dyrekcja Gimnazjum Państwowego im. Staszica zawiadomiła, że od dnia 3 listopada do 8 go włącznie odbywać się będzie w kancelarii Gimnazjum na Pogoni od godz. 9 do 1 popoł. rejestracja uczniów klas wyższych (7 i 8) i wogóle tych wszystkich, którzy, jako ochotnicy, słuszyli w wojsku i dotąd się do szkoły nie zgłosili. Uczniowie winni stawić się osobiście, w razie niemożności, rodzice powinni wyjaśnić przyczyny.

— Jeszcze jedno morderstwo noworodka. Dnia 21 b. m. o godz. 3 p.p. w Strzemieszycach-Wielkich gm. Olesko-Siewierskiej, na kol. Piński, obok cmentarza, zostały znalezione zwłoki noworodka niewiadomego pochodzenia pięciuletniej, ubrane w białą bieliznę i zapakowane w drewnianą skrzynię, którą znaleźli nieletnie pasterze, pasąc kozy obok cmentarza. O powyższym został zawiadomiony Sędzia Sędzcy w Dąbrowie. Dochodzenia w celu wykrycia sprawców morderstwa noworodka w toku.

— Z prasy. Z rozporządzenia komisarza rządu w dniu onegdajszym został skonfiskowany nakład „Ziemi Lubelskiej”. Powodem konfiskaty był artykuł, w którym redakcja zapytuje prokuratora, kto jest winien, że proces dorozny w sprawie rewolwera lubelskiego nie doszedł do skutku.

— Pożar w teatrze. W dniu onegdajszym w teatrze miejscowym w czasie przedstawienia około godz. 8 ej wieczorem w garderobie aktorskiej za kulisami od pieca zapaliły się belki sufitu. Dzięki obecności w teatrze posterunkowych straży o gniowej ochotniczej T-wa Hr. Rinnard i pomocy publiczności, pożar w zerodku udało się stłumić. Wypadek ten jeszcze raz stwierdza konieczność przebudowy naszego teatru, szczególnie jeśli mowa o scenie, bowiem obecny stan teatru grozi w każdej chwili wypadkami tego rodzaju, które mogą pociągnąć za sobą niebezpieczeństwo zarówno dla aktorów jako też i dla widzów. Nie wątpimy, że czynnik miarodajny i T-wa Hr. Rinnard sprawą tą zainteresują się nareszcie w należyty sposób, usuwając niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzkiego.

Sosnowiec, jako taki mógłby mieć porządny gmach teatralny, mógłby, stanowczo..

— Urlopowanie akademików. Sekretarjat generalny L. A. O. P. przypomina, że w myśl rozkazu ministra spraw wojskowych gen. porucznika Sosnowskiego akademicy wojskowi sami wypełniają deklarację, służącą za podstawę do besterminowego urlopowania. Zadane specjalne zaświadczenia o studjach nie są wymagane i sekretarjat wydawać ich nie będzie.

— Kradzież konia. Z dnia 9 na 10 października r.b. w nocy został oprowadzony przez niewiadomego sprawcę kradzież ze stajni Kluszczyk Marjanay zam. we wsi Strzyżowice gm. Bobrowki. Skradziono: 1 konia, lat 15, wartości 40,000 mk. Dochodzenie przesłano do Sędziego Sędzcy. III-rew. w Sosnowcu Sledztwo w toku.

— Podficcerowie z pola poszukują chrestywnych matek; adres: 11 pułk piechoty ziemni Będzińskiej K. K. M. S. poczta pol. 10, — plutonowy Merza Wład., plut. Górczyński Władysław, kapr. Buczyński Stefan.

— „Zabity” ppor Skipi-rzepa żyje! W nr. 240 naszego piśmie zamieściliśmy nekrolog, a w nr. 241 pośmiertne wspomnienie o jakoby poległym ppor Eugenjuszu Skipi-rzepie, synu kierownika szkoły kolejowej w Sosnowcu. Ponieważ pierwsze wiadomości były nieścisłe, rodzice więc jego wraz z córką pojechali na pole walki z zamiarem dotarcia do pułku, aby się dowiedzieć prawdy w Warszawie odeszukali w szpitalu rannego dowódcę I batalionu, bezpośredniego zwierzchnika ich syna, który potwierdził wiadomość o śmierci ppor. S. Zrozpaczona rodzina pojechała za Grodno, była na polu walki słyszała od tamtejszych mieszkańców, w jak straszny sposób został zamordowany przez kozaków ppor. R., a nie mogąc ustalić, w której mogile leży zabity, powróciła do Warszawy i poczyniła kroki, celem ustalenia mogiły i uzyskania pozwolenia na ekshumację i przewiezienie zwłok do Sosnowca.

W Sosnowcu rodzice zabitego pomieścili nekrologi w miejscowych gazetach, zakupili nabożeństwo i kazali rozleść klepsydry. Tymczasem 26 października, o godz. 10 wieczór p. p. S. usłyszeli jakieś kroki na schodach. Otwierają drzwi i widzą... żywego i całego, a od trzech tygodni oplakiwanego syna. Scenę, jaka potem nastąpiła, trudno opisać. Okazało się, że ppor. S. dostał się rzeczywiście w ręce bolszewików, lecz nie kozaków, a piechoty, która się z nim obezła dosyć względnie, gdyż go tylko ograbiono i zabrano do niewoli, z której po 8 dniach umknął. Kozacy zarabali kogo innego, a wszyscy twierdzili, że to był ppor. S.

— Oświetlanie klatek schodowych. Ponieważ z nastaniem zimy, wcześniej zapada zmrok a w korytarzach i klatkach schodowych domów już o godz. 6—7 panują ciemności należałoby idąc wzorem stolicy poczynając od zmroku i przynajmniej aż do godz. 11-jej w nocy, oświetlać klatki schodowe i korytarze na co zapewne zwróci uwagę nasz Magistrat.

— 200 milionów mk. dla dzieci. Polako Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom dostał zawiadomienie od Pana Prezydenta Ministrów o uchwaleniu przez Sejm kredytu w sumie 200,000,000 mk. na celu niesienia pomocy dzieciom. Wobec powstania nowej instytucji poświęconej całkowicie opiece nad dzieckiem, jaką jest Fundacja Polako-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom wydatna pomoc na szczeblu rządowym przychodzi w samą porę, a dotychczasowa wysoka pożyteczna działalność Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego i Polako Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom dają pełną gwarancję, że dar rządu będzie spożytkowany w sposób najbardziej owocny.

— Koncert prof. A. Brandta i śpiewaczki p. F. Dareckiej. Jak wiadomo w dniu 31 b. m. t. j. w niedzielę „Lutnia” sosnowiecka urządza bardzo efektowny koncert w sali Zw. Zaw. na Pogoni. Dochód z koncertu przeznaczony jest na fundusz gwiazdkowy dla rannych żołnierzy.

Koncert, w którym biorą udział: chór mieszany „Lutnia” (z nowym programem) a prócz tego artyści tego rodzaju, co prof. A. Brandt (skrzypce) i p. F. Darecka, młoda wiele obiecująca śpiewaczka, nie mówiąc już o solistach „Lutnia” zainteresował ogół melomanów. Sądzic też należy, że nasi dzielni żołnierze nie potrzebują się obawiać, że na koncert przybędzie mało widzów, bo, jak

się dowiadujemy, wybiera się nań niemal połowa ludności miasta i okolic, wobec czego trzeba go będzie zapewne powtórzyć.

Dowodzi to, że wiele mamy melomanów a i żołnierski ciekawość u społeczeństwa należytem oznakiem. Dowiadujemy się też, że artyści, przewidując błąd przygotowali na nie b. efektowne numery nie zane w Sosnowcu.

— Któż znajdzie się taki któremu nie zależałoby na pomocy dla uczącej się młodzieży? A właśnie młodzież szkoły handlowej im. Królowej Jadwigi urządza w sobotę po południu przedstawienie na cel samopomocy szkolnej, czyli na wplaw, wybierając świetnie graną sztukę, „Księżna Radziwiłł panie kochanku”. Sądzimy, że cel swoje zrobi, bo młodzież musi się kształcić, a czas dla wielu są bardzo cenne.

— Teatr H. Czarneckiego. Dnia popołudniu przedstawienie dla uczącej się młodzieży „Księżna Radziwiłł panie kochanku”, wieczorem po raz pierwszy „Muszkietierowie w klasztorze”. W niedzielę dwa przedstawienia: popoł. po czechach znanych dowcipna „Wesoła para”; wieczorem „zawsze kasowa „Księżniczka czajdaska” po raz ostatni.

W poniedziałek jako w dniu

świętecznym również dwa przedstawienia: „Róża Stambułu”; wieczorem po raz pierwszy „Rozwódka”.

We wtorek „Desady” Adama Mickiewicza

Od Administracji.

Wobec oświadczenia p. J6 zafa Grzeszkowskiego w liście do redakcji, zamieszczonym w „Głosie Pracy”, w dniu 26 bm., że listów do „Kurjera Zagłębia”, podpisanych pseudonimem „Stary Drukarz”, nie pisal, komunikujemy, że rękopisy wianoręcznie przez niego przesłane znajdują się w naszej Administracji, które zainteresowane osoby mogą w każdej chwili obejrzeć.

P. S. W imię sprawiedliwości i z powodu powoływania się na mnie, jako świadka, muszę nadmienić, iż oby dwa listy były pisane w nieco ostrzejszej formie i podpisywane przez p. Grzeszkowskiego, jako „Stary Drukarz”, zostały przez redakcję zmodyfikowane (o cop. G. miał pretensje), a więc niema powodów powoływać się na mnie i umieszczać sprośowanie.

Zecer który „listy” składał.

Kursa prof. W. Cbolewy
 przyjmują jeszcze pewną liczbę cywilnych i wojskowych osób celem przygotowania do matury w szkołach średnich i do egzaminów z klas wyższych 1916
 Wpisy: Kraków, ul. Jabłonowskich 20, I-e p. od godz. 1—3.

MYDŁO z zawartością 67 proc. tłuszczu
 (ze znakiem J. Cweigenhaft)
 sprzedaje hurtowo w ilościach ograniczonych oddzielnymi rozporządzeniami rządu Dla kooperatyw, fabryk i kopalń następstwo.
 J. CWEIGENHAFT Sosnowiec, Targowa Nr. 7a.
 UWAGA: Wobec podszycania się pod moją firmę, sprzedaje mydła tylko ze znakiem J. CWEIGENHAFTA 820

NA CZASIE!
Niezawodny środek przeciwko duszności, kaszlowi, kokluszom, katarom i zapaleniom oskrzeli
„Granulki Russyana”
 (Granules sulphuris aurati bezosiniati)
 wyrobu laboratorjum farmac. „Ap. KOWALSKI” w Warszawie, Miodowa 1.
 Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych.
 Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. 1951.

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości
 Ma zaszczyt zawiadomić swych członków, że w Niedzielę dnia 31-go października 1920 roku o godzinie 4-jej po południu w sali Magistratu przy ul. Warszawskiej nr. 8 odbędzie się
OGOLNE ZEBRANIE,
 według porządku następującego.
 1. Wybór prezydium,
 2. Odczytanie protokołu ostatniego zebrania,
 3. Sprawozdanie z działalności,
 4. Wolne wnioski.
 5) Sprawa dozwoleń domowych
 6) Sprawa daniny.
 Wrazie niestębrania się w dostatecznej ilości, posiedzenie odbędzie się o godz. 5-jej, bez względu na ilość członków
 Zarząd stowarzyszenia. 1959

„TRANSPORT POLSKI”
Spółka akcyjna,
Zarząd w Warszawie, Al. Jerozolimskie 84
 niniejszym podaje do wiadomości,
 iż w Sosnowcu przy ul. Modrzejowskiej 27 utworzona została agentura pod kierownictwem p. I KURNOWA
 W zakres działalności „Transportu Polskiego” wchodzi transportowanie i asekuracja ładunków we wszystkich kierunkach, ekspedycja, czenie i magazynowanie towarów z udzielaniem zaliczek (warrantów), inkaso i wykonywanie wszelkiego rodzaju komisowych zleceń.
 ODDZIAŁY WŁASNE:
 Warszawa, Łódź, Gdańsk, Kraków, Lwów, Białystok, Opatów, Ostrochowa, Sosnowiec, Płock, Bydgoszcz, Radom, Kielce, Ostrowiec, Końskie, Skarżysko, Szydłowiec, Opatów, Lipsko i Zawichost. 1936

MATKI powinny pamiętać, że tylko Lanelinowy puder dla dzieci „Puder Dzidzi” z marką Kogalok natychmiast usunąć oprasłość i naserwienie skóry u dzieci. hartowa sprzedaż na Zagłębie, w Skład. Apt. M. Jagiellowicz, Sosnowiec.

Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu i Handlowych w Zagłębiu Dąbrowskiem
 ma do polecenia z pośred. osłonków rutynowanego samodzielnego
buchaltera - bilansistę
 z długoletnią praktyką w pierwszorzędnym zakładach przemysłowych i handlowych, władającego językami polskim, niemieckim i rosyjskim.
 Łaskawe propozycje przyjmuje Zarząd Związku, 1864
 Warszawska 5

Ból zębów
 momentalnie i na długo uspokaja — nie niszczy zębów — „Tadeolin” — jedyną dla dzieci farmację aptek i składów aptecznych.

DROBNE OGŁOSZENIA
 Państwowy Urząd Pośredni Ctwy Pracy
 ul. Piłsudskiego Nr. 16 poleca służbę domową, rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów, biuralistek, ma szypłaki, techników p. Pośredni ctwo bezpłatne. 683

Bacznosc!
 przetazonowuje i farbuje kapelusze filcowe damskie męzkie i dziecięce podług najnowszych modeli Modrzejowa ka 15 M. Bergman w podwórzu Sosnowiec 1765

Stare zęby
 szc. czne kupuje. Golekorn Modrzejowska 31. 1814

Zimowe
 żurnale mąd bardzo duży wybór, oras makulaturę gazetową, na pudły i futny poleca Józef Hlawski 3-go Maja 4. 1849

Do sprzedania
 owocarnia przy ul. Ludwika Kuźnica Antoni Kuźń: 1924

Gdzie jest
 największy wybór żurnali, obrazów, map i pocztówek? Kto sprzedaje najtaniej żurnale książki i materiały piśmienne. U kogo jest się najlepiej i najprzejmiej obsłużonym. Tylko w księgarni Anny Gawękiej w Sosnowcu Renardowska 55. 1955

Dwa do y
 do sprzedania pojedynczo lub razem w Zawierciu, jeden na ulcy Hożej tuż przy rynku, drugi na ul. Blonowskiej, obydwa murowane w dobrym stanie, dwu piętrowe, w 1. 37 ubikacji w 2, 29. Wiadomość w Kurjerze lub nowym Sielcu u organisty W. Porębskiego. Cena przystępna. 1957

Jes do sprzedania
 dom murowany i 3 morgi gruntu zaraz przy stacji. Ten dom nadaje się wleceć pod jaką fabryczkę niż na mieszkanie, można zobaczyć na miejscu — cena przystępna — wiadomość u p. Łakońskiego w Rynku w Sławkowie. 1956

Zaginął
 paszport tywdany przez Magistrat m. Będzin e na imię Sury Złoty Szwajcer. Uczciwy znalazca raczy zwrócić do „Kurjera Zagłębia”. 1960

Kapelusze damskie
 i męzkie przełano nuje po cenach konkurencyjnych na najnowsze fasony. ul. Niemiecka Nr. 10 Zylbergreit. 1954

Br. w n g
 okezyjni sprzedam tanio. Wiadomość w Redakcji Kurjera. 1961

Dochód na żołterza
 Gry towarzyskie nowe nadeszły. Zamawiać można wieczorami ul. Szenowska 21 mieszk. nia 22. 1944

CHARAKTER, PRZEZNACZENIE
 określa na podstawie Metafizyki, Psychofizjologii i Grafologii, (badając cechy rąk i pisma). PETERSEN S. 1-1. Dr. Nauk Hermetycznych. Sosnowiec, Kółkująca 6 (Mikolajewska). Od 4-jej do 7-jej wieczorem.